

A Népművelési Intézet új gyarapodási jegyzéke

A Népművelési Intézet kiadásában megjelent a Könyvtári és Adattári Tájékoztató első száma. A tájékoztatót az intézet negyedévenként fogja kiadni, amely a könyvtár és adattár állományának gyarapodásáról számol be. Tartalmazza a beérkezett új könyvek felsorolását és az adattárban lévő nem publikált anyag jegyzékét. Az 1964-es első szám közli az intézet által megrendelt folyóiratok teljes jegyzékét is. (22-28.p.)

Az alábbiakban a Tájékoztató alapján közöljük az adattárban lévő és a könyvtárosokat is érdeklő dokumentumok jegyzékét. (A Népművelési Intézet könyvtára és adattára egyébként hétköznapiakon 1/29-5-ig, szombaton pedig 1/2 9-1/2 2-ig áll az érdeklődők rendelkezésére. Címe: Bp. I. Corvin tér 8.)

NI 3033

BENGE László.
A kultúra és az ember, 21 old. /Előadás/
Kecskemét, 1963.

otthon munkatervek vizsgálatának eredményéről
18 old. /Jelentés/
Budapest, 1963

NI 3068

BABOS Tibor - HORVÁTH József
Játsszunk!, 96 old. /Segédanyag a kultur-
otthonok, klubok, napköziotthonok, uttó-
rócsapatok, ifjúsági és tömegszervezetek
játékos foglalkozásaihoz/
Zalaegerszeg, 1962.

NI 3043

A művelődési otthon jellegű épületek eszmei normái, 20 old. /Előtanulmány a közművelődési intézmények építési irányelveinek kidolgozásához. A Népművelési Intézet Módszertani Osztályának összeállítása/
Budapest, 1964.

NI 3045

SZALONTAI József
Az akadémia rendezési ismeretterjesztés szervezési kérdései, 4-17 old.

NI 3002

A klubélet fejlődéséről, 7 old. /Értékelés.
A Művelődésügyi Minisztérium Közművelődési Főosztályának és a Szakszervezetek Országos Tanácsa Kult. Agit. és Prop. Osztályának összeállítása/
Budapest, 1963.

NI 3064

A falusi ismeretterjesztés és a TSz akadémiák szervezéséhez és programjának kidolgozásához, 68 old. /Tájékoztató. Kiadja a TIF Országos Központja/
Budapest, 1962.

NI 3010

Klubvezetői tanfolyamokhoz előadásvázlatok és módszertani tanácsok, 60 old. /Legény Miklósné összeállítása. Kiadja a Népművelési Intézet/
Budapest, 1963.

NI 3069

Munkásakadémiák első országos konferenciája, 38 old. /Rövidített jegyzőkönyv. Kiadja a SZOT Agit. Prop. Osztálya/
Budapest, 1962.

NI 3032

A Budapestre bejáró dolgozók szociális és kulturális helyzetének főbb vonásai, 8 old. 2 old. mell. /A Szakszervezetek Pest megyei Tanácsa Kulturális Osztályának felmérése/
Budapest, 1964.

NI 3031

SPROK György - XANTUS Zoltán - HAJDU László
Újépítésű művelődési házakról, 49 old. /Jelentések/
Budapest, 1964.

NI 3062

TOKÁR Péter
Az emberszeretet nagy iskolája. - Találkozás a szocialista brigádokkal, 38 old. /Kiadja a Magyar-Szovjet Baráti Társaság Központi Műszaki Szakosztálya/
Budapest, 1960.

NI 3037

KASZANITZKY Ferenc
Az 1963/64-es különböző típusú művelődési

NI 3007
MÉSZÁROS István
A televízió pedagógus szemmel, 22 old. /Tanulmány/
Budapest, 1964.

NI 3011
CSALAGOVITS István
A televízió szerepe a természettudományos ismeretterjesztésben, 7 old. /Tanulmány/
Budapest, 1964.

NI 3034
KOVÁCS Ferenc
A fővárosi tudományos és szakkönyvtárakban fellelhető külföldi televízió szakirodalomról, 8 old. /Bibliográfia/
Budapest, 1964.

NI 3012
BENI Miklósné
A televízió szerepe a múzeumok népművelési munkájában, 11 old. /Tanulmány/
Budapest, 1964.

NI 3025
MARJAI Márton
A népművelés nyári feladatai és lehetőségei 22 old. /Előadás/
Debrecen, 1964

NI 3000
CSENGERI Ibolya
A gyermekek iskolán kívüli kulturális neveléséről, 10 old. /Bp. XIII. ker. adatok alapján készült felmérés/
Budapest, 1963.

NI 3001
SZÉCSI Katalin
A budapesti természettudományos szakkörök helyzetéről, 10 old. 4 old. mell. /Felmér
Budapest, 1964.

NI 3022
VARGA Edit
Irodalmi színpadok szerepe az irodalmi nevelésben, 3-17 old.

NI 3023
KAMARÁS Rezső
A bábjáték a gyermekek művészeti nevelésének fontos eszköze, 3-11 old.

NI 3021
Az amatőr filmstúdiók és filmklubok helyzete
térül és feladatairól, 7 old. 2. old. mel

/Tájékoztató. A Népművelési Intézet Képző
művészeti Szakköri Osztályának összeállít
Budapest, 1964.

NI 3039
VASÁRHELYI László
Korszerűség a néptáncművészetben, 19 old.
/A Délmagyarországi Tájékoztatókonferencián - Kecskemét, 1963. nov. 16-17 - elhangzott referátum. Kiadja a Népművelési Intézet/
Budapest, 1964.

NI 3040
Útmutató irányító szervek számára, a fotóamatőr mozgalom fejlesztéséhez, 2 old. 1 old. mell. /A Népművelési Intézet Képző - művészeti Szakköri Osztályának összeállítása/
Budapest, 1964.

NI 3014
VARGHA Károly
A földrajztudományi irányzat megerősödése a Baranya megyei bonismereti munkában, 5 old. /Jelentés/
Pécs, 1964.

NI 3005
NOVÁK József
A népművelés néhány lélektani kérdése, 1-16 old.

NI 3052
BALOGH Jenő
A személyiség nevelésének sajátos rajzoktatási szempontjai, 28 old. /Tanulmány/
Budapest, 1963.

NI 3013
LEVAI Józsefné - SZABÓ János - KUNTÁR Lajos - KOPLAR Lajos
A csehszlovák népművelési intézmények balózzati rendszere, a módszertani kabinetek helyzete a hálózatban, ezek felépítése, munkájuk tartalmának vizsgálata, valamint más művelődési intézményekkel való kapcsolatok tanulmányozása, 8 old. /Jelentés/
Budapest, 1963.

NI 3015
U. VARGA Marianna
Az 1963. október hónapban tartott prágai Nemzetközi Népművészeti Konferenciáról, 6 old. 13 old. mell. /Jelentés/
Budapest, 1964.

NI 3016
KÁTAI Ferenc - KISS Inre
Az 1963. évi bolgár-magyar kulturális egyezmény 63. pontja alapján 1963. nov. 23 - dec 6-ig Bulgáriában járt népművelési delegáció tapasztalatairól, 12 old. /Jelentés/
Budapest, 1964.

REFERÁTUMOK

AZ UNESCO DOKUMENTÁCIÓS MUNKABIZOTTSÁGÁNAK AJÁNLÁSAI

Unesco-sponsored working party
no. 1 on scientific documentation. = Bibliogr. Doc. Termin. 4. vol. 1964. 1. no.

3-4.p.

Az Unesco védnöksége alatt működő 1.sz. munkabizottság (Tudományos dokumentáció) konferenciája 1963. szept. 16-21-én.

Az Unesco által támogatott 1. sz. "tudományos dokumentációs" munkabizottság 1963 szeptember 16-21-én Philadelphiában ülést tartott.

Ezen - a tárgysorozat megvitatásának eredményeként - a következő ajánlásokat hozták:

az elsődleges folyóiratok szerkesztői gondoskodjanak róla, hogy a szerzők cikkeiket egy sajátnyelvű és legalább egy idegen nyelvű összefoglalással lássák el s ezek az Unesco által készült "Guide" figyelembevételével készüljenek;

az Unesco továbbra is szorgalmazza a "Code of good practice of scientific publications" (A tudományos kiadványok készítése jó gyakorlatának szabálykönyve) c. kiadványának terjesztését;

az Unesco az ISO-val karöltve szorgalmazza az ISO/R.4 (Folyóiratok címróvidítése) és az R.9. (Cirill-betűk transliterálása) revízióját;

a konferenciákon elhangzott előadásokat - a pontos bibliográfiai felvétel biztosítása végett - az elsődleges folyóiratok közöljék;

az Unesco az ICSU-val és ICSU AB-vel karöltve létesítsen ad hoc albizottságot a tudományos konferenciákról származó természettudományos és műszaki tájékoztatási anyag áramlásának tanulmányozására.

A 2. sz. ("Gépi dokumentáció - tárolás és visszakeresés") munkabizottság 1963. nov. 11-16-án Moszkvában tartotta konferenciáját. Ezen az alábbi "ajánlások" születtek:

"dokumentációs glosszárriumok" szerkesztése és nemzetközi koordinálása; csereközpont létesítése, lyukkártyák, lyukszalagok, mágneses szalagok stb. cseréjének biztosítására;

dokumentum-visszakereső rendszerek eljárásainak kialakítása és szabványosítása;

korlátozott létszámú szünpozion rendezése - lehetőleg még 1965-ben - a gépi referátumkészítés és mutatózás gyakorlati rendszerei tárgyában. (BZ)

"KELETEURÓPAI" KUTATÓINTÉZETEK JEGYZÉKÉT ÁLLITJÁK ÖSSZE AZ USA-BAN

Directory of Eastern European
Research. = Sci. Inform. Notes. 5. vol.
1963-1964. 6. no. 11. p.

Keleteurópai kutatóintézetek névjegyzé-
ke. (1.115)
(14.6)

A National Science Foundation
megbízást adott a kelet-európai
biológiai, fizikai és műszaki inté-
zetek névjegyzékének összeállításá-
ra.

A névjegyzék Albánia, Bulgária, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Lengyelország, Magyarország, Románia kutatóintézeteit fogja tartalmazni. Az egyes intézetekre vonatkozóan az alábbi adatok fognak szerepelni:

1. Az intézet neve az illető ország nyelvén
2. Az intézet neve angolul
3. Az intézet címe
4. Az alapítás időpontja
5. Az igazgató és h. igazgató
6. A végzett kutatómunka rövid leírása
7. Az intézet sorozati kiadványai (név, a megjelenés gyakorisága, nyelv).

HÁROMSZÁZ KÖNYVTÁROS DOLGOZIK A NEW YORK-I VILÁGKIÁLLÍTÁSON

Librarians wanted for American
Reference Center at New York World's Fair.
= Sci. Inform. Notes. 5. vol.1963-1964. 6.
no. 2. p.

Könyvtárosok toborzása a New York-i Világkiállítás amerikai felvilágosító központja számára. (9.904)
(10.3)

A Special Libraries Association
és az American Documentation Institute az American Library Association-nel karöltve Amerikai Felvilágosító Központ szervezését

határozta el az 1964-1965. évi New York-i Világkiállítás időtartamára az Amerikai Egyesült Államok pavilonjában. A felvilágosító központ munkásságának témakörét az Amerikai Egyesült Államok pavilonjának ez a jelmondata szabja meg:

"Erőpróba a nagyság megvalósítására: Amerika - földje, története, népe és látóhatárai".

A központ a kétszintű pavilon első szintjén nyer majd elhelyezést egy

nagy előadóterem, muzeum és hivatali helyiségek mellett. A hagyományos könyvek, folyóiratok, bibliográfiák és más segédkönyvtári kellékek mellett bemutatnak automata adattároló és visszakereső berendezéseket is. Mintegy 100 témakörből elektronikus számológépek útján lehet majd irodalomkeresést végezni, a telefonberendezés tárcsáján lehet mágneses szalagra felvett könyvek ismertetését kiválasztani.

Mintegy 300 könyvtáros dolgozik majd a felvilágosító központban. A könyvtárosok havonként fogják a Világkiállításon váltani egymást. Feladatuk ellátására két hetes szemináriumon készülnek fel.

**"A KÖNYVTÁROS ÉS A TÁRSADALOM"
VOLT AZ ALA 81. KONFERENCIÁJÁNAK TÉMÁJA**

AMERICAN LIBRARY ASSOCIATION

81st

Annual Conference Proceedings

Miami Beach, Florida

June 17-23, 1962

AMERICAN LIBRARY ASSOCIATION
50 EAST HURON STREET
CHICAGO 11, ILLINOIS

Az American Library Association (Amerikai Könyvtáros Szövetség) Miami Beach-ben (Florida) 1962 június 17-23-án tartott 81. évi konferenciájának lefolyásáról 123 oldal terjedelemben számol be a kiadvány. A konferencia témája "A könyvtáros és a társadalom" volt. A beszámoló a konferencia anyagát az alábbi főbb fejezetek alatt ismerteti: közgyűlés, tanácsülések, konferenciát előkészítő ülések, könyvtár típusok szerinti osztályok (Iskolai Könyvtáros Szövetség, Állami Könyvtárosok Szövetsége, Főiskolai és Kutatóintézeti Könyvtárosok Szövetsége, Kórházi és Zártintézeti Könyvtárosok Szövetsége, Közművelődési Könyvtárosok Szövetsége), könyvtári tevékenység szerinti osztályok (Fel-

nőtt Könyvtári Osztály, Könyvtári Gondnokok Szövetsége, Gyermekkönyvtári Osztály, Könyvtári Adminisztrációs Osztály, Könyvtárosképzési Osztály, Felvilágosító Szolgálati Osztály, Állomány és Technikai Szolgáltatások Osztálya, Ifjúsági Könyvtári Osztály), bizottságok és egyesített bizottságok, kerekasztal-megbeszélések, kiadványok.

AZ IFJUSÁG ELIDEGENEDÉSÉNEK KÉRDÉSE ÉS AZ AMERIKAI FŐISKOLAI KÖNYVTÁRAK

BERGEN, Daniel P.: The anthropocentric needs of academic librarianship. = Coll. Res. Libr. 24. vol. 1963. 4. no. 277-290., 307-308. p. Bibliogr. passim.

Az egyetemi és kollégiumi könyvtárak problémái antropocentrikus orientálódásukkal kapcsolatban.

(3.2)

Az amerikai főiskolákon és egyetemeken a hallgatók azelőtt főként az előadásokon sajátították el a kívánt ismeretanyagot. Ma már ez az oktatási módszer elavult és a

hallgatókat egyre inkább a könyvtárak felé irányítják, hogy ott önálló kutatással szerezzék meg a szükséges ismereteket - tehát a könyvtár, mint tanulóhely, egyre nagyobb jelentőséget nyer. Ennek megfelelően az alsó évfolyamokon egyre nagyobb méretekben oktatják a kutatás technikáját.

Az egyetemi könyvtárakban az emberi tevékenység megnövekedése alatt tehát ezentul nem csupán a beiratkozások növekvő számát értjük és ez a könyvtárosoktól azt kívánja, hogy nagyobb érzékenységgel reagáljanak a hallgatók lélektani problémáira is. Míg a tanszékek ugyanis a hallgatóknak csak egy-egy csoportjáért felelősek, a könyvtár a hallgatók összességével áll kapcsolatban.

A főiskolai és egyetemi hallgatókat két szempontból lehet elemezni, és pedig: az általános műveltség és a társadalomhoz való viszonyuk szempontjából.

Számos felmérés és elemzés tapasztalatai alapján megállapítható, hogy napjainkban ezt a korosztályt leginkább a társadalom értékeitől való belső elidegenedés jellemzi. Ennek öt fő jellemzőjét ismerték fel:

- 1/ A mai fiatal úgy érzi, nincs hatalma az események alakítására;
- 2/ nem lát érdemleges életcélt maga előtt;
- 3/ nem tartja magára nézve kötelezőnek a társadalom kialakult normáit;
- 4/ elszigetelődés;
- 5/ elidegenedése önmagától.

Az elidegenedés okát kutatva megállapították, hogy a serdülő ifju túlságosan nagy szakadékot lát maga előtt a gyermekkor és a felnőttkor között. Ennek a korosztálynak tulajdonképpen moratóriumot kellene kapnia a társadalomtól arra az időre, amíg eldönti, hogyan illeszkedjék be a felnőttek közé.

A szülőket már nem tekintik példaképnek, a tanárok közül is csak azon keveseket, akik segíteni tudnak a fiataloknak, hogy "azzá lehessenek, amik". Tehát az egyetemi könyvtárosoknak is ez utóbbi módszert kellene alkalmazniok, a helyzet azonban jelenleg egészen más. Ennek megváltoztatására a könyvtá-

rosképzés során feltétlenül tanítani kellene az emberi magatartás kialakulásának pszichológiai alapjait.

Az ifjuság elidegenedésének kiegyensúlyozására és feloldására igen alkalmas eszköz a könyvtár. Már az épületet is ennek megfelelően kell tervezni, bár a gyakorlatban a gazdaságossági szempontok legtöbbször háttérbe szorítják a pszichikai tényezőket. Egyébként is féltő, hogy a könyvtári munka nagyarányú gépesítése csökkenti az olvasó és a könyvtáros közötti emberi kapcsolatteremtés lehetőségét.

A szerző nem akar "gépromboló" lenni, hiszen nyilvánvaló, hogy a műszaki újítások létfontosságúak az egyetemi könyvtárak munkájának megjavításában, de az erre fordított anyagiak egy részét a hallgatók emberi reakcióinak tanulmányozására kellene fordítani. Nem szabad visszeriadni a nehézségektől a társadalomhoz való viszony tanulmányozásakor, számolni kell azzal, hogy nem lehet tökéletes precizitást és következetességet elérni, hiszen a vizsgálat tárgya: az ember, a maga bonyolult sokoldalúságában. A 20. század közepén könyvtári humanizmus alatt tehát az embernek, mint a könyvtár használójának tanulmányozását értjük. (BZ)

KANADÁBAN

"KÖNYVTÁRFEJLESZTÉSI HIVATAL" LÉTESÍTÉSÉT TERVEZIK AZ EGYETEMI KÖNYVTÁRAK ÁLLOMÁNYÁNAK ALAKÍTÁSÁRA

Office for library resources urged for National Library of Canada. =
Libr. J. 88. vol. 1963. 22. no. 4720-4721. p.

Könyvtárfejlesztési iroda felállítását sürgetik a Kanadai Nemzeti Könyvtár keretében. (1.3)

A Kanadai Főiskolai és Egyetemi Könyvtárak Szövetsége javaslatot terjesztett elő könyvtárfejlesztési hivatal szervezésére a Nemzeti Könyvtár kebelében. A javaslatot a Kanadai Könyvtáros Szövetség Tanácsa is magáévá tette.

A hivatal feladatkörébe tartoznák:

1. A kanadai tudományos könyvtárak gyűjteményeinek felmérése jelleg és terjedelem szempontjából; a főiskolai és egyetemi, valamint egyéb tudományos könyvtárak tanáccsal való ellátása állományuk továbbfejlesztésében.
2. A szóban forgó könyvtárak sajátos érdeklődési körének, szükségleteinek megállapítása s ennek kielégítése a világ könyvpiacán történő beszerzésekkel.
3. A könyvvarusi forgalomban már nem kapható, főként kanadai, olyan

könyvek mikrofilmezése, illetve újból való kiadása, amelyek iránt ezekben a könyvtárakban nagy érdeklődés mutatkozik.

4. Olyan kurrens folyóirat kiadása, amely a kanadai könyvtárak gyarapodásának jegyzékét adja, tájékoztatást nyújt fontosabb gyűjtő terveikről s más bibliográfiai jellegű híreket közöl.

5. A Kanadai Egyetemi Alapítványokkal való együttműködés az alapeívek, pénzügyi és személyi kérdések összehangolása céljából.

A F I D

STOKHOLMI KONFERENCIÁJÁRÓL

F[édération] I[nternationale de]
D[ocumentation] Conference held in Stock-
holm. = FID News B. 13. vol. 1963. 11. no.
41-42. p.

A FID [29.] konferenciája Stockholmban. -
1963. szept. 30-okt. 6.

(1.61) (1.51)

A FID 29. konferenciáját 1963. szept. 30-tól október 6-ig Stockholmban tartotta. A konferencián 28 ország 260 kiküldötte és 6 nemzetközi szervezet képviselője vett

részt. A közgyűlés a FID további tevékenységének főbb területeiként:

az osztályozás-kutatást, az ETO korszerűsítését, a dokumentáló-képzés irányítását, a gépesített adattárolás és visszakeresés kérdéseinek vizsgálatát, más nemzetközi szervezetekkel való együttműködés kiépítését, központi elosztóhelyek létesítését, a tudományos tájékoztatás elveinek tanulmányozását s a most fejlődésnek induló országok támogatását tűzte ki.

Az Unesco anyagi támogatásával az alábbi kiadványok előkészítő munkája folyik:

az Index Bibliographicus 2. kötetének (Társadalomtudományok) közzététele 1964 őszén;

a dokumentáció terminus technicus-ai jegyzékének összeállítása;

a dokumentum-másolás és kiválogatás kézikönyvének kiadása 1964 elején;

az ETO 37. (Nevelés) osztályának revíziója s külön kiadás közzététele 1965 végén;

a dokumentáló-képzés kézikönyvének kiadása.

Tervbe vett konferenciák:

korlátozott számú munkacsoport konferenciája Hollandiában, 1964. szept. 21-26-án;

közgyűlés az Amerikai Egyesült Államokban 1965. okt. 7-16-án; regionális konferencia Japánban 1967. folyamán.